

BIOGRAMY OSÓB, KTÓRE OTRZYMAJĄ ODZNACZENIA
KRZYŻE WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI
PODCZAS UROCZYSTOŚCI 25 KWIETNIA 2016 R. WE WROCŁAWIU

1. LIDIA STANISŁAWA DĘBSKA

Pani Lidia Dębska wstąpiła do NSZZ „Solidarność” w październiku 1980 r., gdzie uczestniczyła w pracach Komisji Porozumiewawczej Spółdzielni Inwalidzkich we Wrocławiu. W czerwcu 1981 r. została delegatem na I Walny Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk.

W latach 1982-1985, wraz z mężem organizowała pomoc dla represjonowanych oraz ich rodzin w postaci zbiórek pieniędzy oraz przygotowywania paczek żywnościowych. Uczestniczyła aktywnie w działalności Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy parafii św. Klemensa Dworzaka we Wrocławiu oraz kolportowała podziemne wydawnictwa, m. in. „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca”, „Ogniwo”, „Nowa Republika”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Jednością Silni”, „Myśli Nieinternowane” oraz „Solidarność Dolnośląska”.

W 1989 r. została członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” Ziemi Oleśnickiej.

2. ELŻBIETA GAJDA - BARDON

Pani Elżbieta Gajda-Bardon od 1980 r. była we władzach Związku Regionu Opolskiego NSZZ „Solidarność”. Od czerwca 1981 r. była redaktorem technicznym biuletynu „Praworządność” w Komitecie Organizacyjnym Praworządności Społecznej w Opolu. Pierwszy numer biuletynu ukazał się jako dodatek do pisma „Solidarność Opolszczyzny”.

W dniu 13 grudnia 1981 r. została internowana. Początkowo przebywała w Areszcie Śledczym w Opolu skąd następnie przewieziona ją do Gołdapi, gdzie przebywała ponad cztery miesiące. Podczas pobytu w ośrodku internowania, wspólnie z innymi osadzonymi wydawała pismo o charakterze opozycyjnym pod nazwą „Internowanka”.

3. DARIUSZ GUSTAB

Pan Dariusz Gustab po wprowadzeniu stanu wojennego, zajmował się kolportażem podziemnych wydawnictw, m. in.: „Biuletynu Dolnośląskiego”, „Z Dnia na Dzień” oraz „Solidarność Walcząca”. W latach 1984 – 1985 współorganizował Ruch Młodzieży Walczącej, w ramach którego uczestniczył w różnych formach protestu: nawoływał do bojkotu oficjalnych uroczystości komunistycznych oraz przeprowadzał akcje ulotkowe w obronie więźniów politycznych. W związku ze swoją działalnością Pan Dariusz Gustab został zatrzymany i pobity w sierpniu 1985 roku przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa oraz umieszczony na okres dwóch tygodni w Schronisku dla Nieletnich w Świdnicy.

W latach 1986 – 1989 współpracował z Solidarnością Walcząca współtworząc Grupę Wykonawczą tej organizacji w Wałbrzychu. W 1987 r. brał udział w przygotowywaniu audycji Radia Solidarność Walcząca. Współpracował również z Międzyszkolnym Komitetem Oporu we Wrocławiu.

Od 1988 do 1990 roku był liderem Ruchu Młodzieży Niezależnej w Wałbrzychu, w ramach którego organizował manifestacje oraz happeningi o charakterze antykomunistycznym oraz ekologicznym. W 1989 roku współpracował z Konfederacją Polski

Niepodległej oraz Ruchem „Wolność i Pokój”. Od kwietnia 1989 r. był członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Wałbrzychu.

4. KRZYSZTOF STANISŁAW KAWALEC

Pan Krzysztof Kawalec od czerwca 1982 r. był działaczem Solidarności Walczącej. W latach 1982 – 1984 prowadził punkt druku oraz kolportażu materiałów bezdebitowych. W drukarni powielano wydawnictwa: „Solidarność Walcząca” i „Biuletyn Dolnośląski”.

Pan Krzysztof Kawalec dysponował wieloma urządzeniami technicznymi, które pozwalały na rozprowadzanie materiałów w dużych ilościach. W grudniu 1983 r. w jego mieszkaniu przeprowadzono rewizję. W maju 1984 r. został aresztowany pod zarzutem działalności w nielegalnym związku. Pan Krzysztof Kawalec opuścił areszt tymczasowy w lipcu 1984 r., na podstawie amnestii.

5. RYSZARD KONDRACKI

Pan Ryszard Kondracki od 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” oraz przewodniczącym Komitetu Założycielskiego, a następnie Komisji Zakładowej przy Rejonowym Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nysie. W 1981 r. został członkiem Międzyzakładowej Komisji Związkowej NSZZ „Solidarność” Ziemi Nyskiej.

Od 1982 r. Pan Ryszard Kondracki organizował druk podziemnych ulotek i plakatów oraz wydawnictw okolicznościowych kolportowanych wśród pracowników Zakładu Urządzeń Przemysłowych w Nysie. Rozpowszechniał podziemne pisma wydawane w Nysie, Otmuchowie, Paczkowie i Prudniku, m. in.: „KOS”, „Solidarność Walcząca”, „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Opolska”. W 1982 r. założył bibliotekę wydawnictw niezależnych, w której do 1988 r. zgromadził ok. 100 woluminów, a w 1984 r. wraz m.in. ze Zbigniewem Jakubkiem drukował we własnym mieszkaniu podziemne pismo „Solidarność Młodzieży”.

W latach 1984-1988 pan Ryszard Kondracki był jednym z uczestników grupy, przemycającej do Czechosłowacji wydawnictwa religijne drukowane we Włoszech.

6. JAN KOSOWSKI

Pan Jan Kosowski był czynnie zaangażowany w działalność opozycyjną na terenie Lubina. W okresie od sierpnia 1985 r. do grudnia 1986 r. zajmował się rozpowszechnianiem na terenie Zakładu Budowy Kopalń w Lubinie podziemnych wydawnictw m. in.: „Zagłębia Miedziowego”, „Tygodnika Mazowsze” oraz „Solidarności Walczącej”. Jego działalność polegała głównie na przekazywaniu wydawnictw do wyznaczonych wcześniej specjalnych skrytek na terenie zakładu pracy.

Pan Jan Kosowski ujawnił swoją działalność w grudniu 1986 r. w związku z ustawą o amnestii.

7. JAN KUNIGOWSKI

Pan Jan Kunigowski od sierpnia 1980 r. będąc wiceprzewodniczącym Zakładowego Komitetu Strajkowego inicjował akcje protestacyjne w Zakładach Urządzeń Sterujących „Bester” w Bielawie. Był wiceprzewodniczącym Komisji Zakładowej, delegatem Ziemi Dzierżoniowskiej na I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk we Wrocławiu oraz delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

Po wprowadzeniu stanu wojennego, jako członek Zakładowego Komitetu Strajkowego, był głównym organizatorem strajku okupacyjnego w ZUS „Bester”. Po zakończeniu strajku, w ramach prowadzonej przez Służbę Bezpieczeństwa akcji o kryptonimie „Klon”, przeprowadzano z nim rozmowy ostrzegawcze. W okresie stanu wojennego organizował na terenie zakładu pracy akcje ulotkowe oraz uczestniczył w różnych formach protestu.

Od 1987 r. w ramach działalności w Duszpasterstwie Ludzi Pracy współpracował z podziemną Solidarnością. W 1989 r. brał udział w odtworzeniu struktur Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w ZUS „Bester”. Od kwietnia 1989 r. był członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarności” w Dzierżoniowie i współorganizował kampanię informacyjną przed wyborami parlamentarnymi w 1989 r.

8. ADAM KWAS

Pan Adam Kwas rozpoczął działalność w NSZZ „Solidarność” we wrześniu 1980 r. Był założycielem Komitetu Założycielskiego (a następnie członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”) w Urzędzie Miejskim w Kłodzku. W 1981 r. był członkiem Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej w Kłodzku, uczestniczył również w zjeździe Założycielskim „Solidarności” Rolników Indywidualnych w Kłodzku.

Po wprowadzeniu stanu wojennego Adam Kwas był współzałożycielem oraz działaczem Międzyregionalnej Komisji Koordynacyjnej w Kłodzku. Współredagował pismo „Żółw”, wydawane przez Komitet Obrony Solidarności Ziemi Kłodzkiej. Zajmował się również redagowaniem i drukowaniem pisma pn. „Solidarność Zwycięży”. Kolportował podziemne wydawnictwa, uczestniczył w akcjach ulotkowych oraz w zbiórkach pieniężnych na działalność związkową i pomoc represjonowanym. W 1985 r. po przeprowadzonej w jego mieszkaniu rewizji, podczas której odnaleziono nielegalne wydawnictwa, został aresztowany i osadzony w Zakładzie Karnym w Kłodzku. Sąd Rejonowy w Kłodzku skazał pana Adama Kwasa na 1 rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata. Sąd Wojewódzki w Wałbrzychu z siedzibą w Świdnicy utrzymał wyrok w mocy.

Od 1985 roku związany z Klubem Inteligencji Katolickiej w Wałbrzychu, współorganizator Mszy za Ojczyznę i Tygodni Kultury Chrześcijańskiej w Kłodzku. W czerwcu 1989 r. był członkiem Komitetu Założycielskiego „Solidarności Rolników Indywidualnych” Ziemi Kłodzkiej.

9. ADAM MACIĄG

Pan Adam Maciąg rozpoczął działalność w NSZZ „Solidarność” we wrześniu 1980 r., był współorganizatorem Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Namysłowie. Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w akcjach pomocy rodzinom represjonowanych, organizował kolportaż podziemnej prasy w Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w Namysłowie. W miejscu pracy kolportował m. in.: „Biuletyn Dolnośląski”, pismo „Hydralek”, „Z Dnia na Dzień”, „Nad Stobrawą”, „Solidarność Opolską” oraz „Solidarność Walcząca”.

Na przełomie lat 1988/1989 był współorganizatorem Międzyzakładowego Komitetu Organizacyjnego NSZZ „Solidarność” w Namysłowie, w 1989 r. współorganizował Komitet Obywatelski „Solidarność” w Namysłowie.

10. ZBIGNIEW MACKIEWICZ

Pan Zbigniew Mackiewicz od jesieni 1980 r. współorganizował struktury NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w ówczesnym województwie legnickim. Był przewodniczącym Gminnego Koła NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w Rui, współorganizatorem oraz uczestnikiem I Walnego Zgromadzenia Delegatów NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w Legnicy, członkiem prezydium, skarbnikiem Zarządu Wojewódzkiego NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych.

Po wprowadzeniu stanu wojennego Zbigniew Mackiewicz był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa z powodu podejmowanych prób odbudowy struktur związkowych. Organizował żywność dla represjonowanych rodzin, uczestniczył w akcjach ulotkowych, malował hasła na murach. Od 1982 roku uczestniczył w szkoleniach dla byłych liderów „Solidarności” Rolniczej. Od 1987 r. był przewodniczącym Tymczasowej Wojewódzkiej Rady „Solidarności” Rolników województwa legnickiego. W 1989 r. był współtwórcą i wydawcą pisma „Miedza”, organizował również sieć kolportażu podziemnej prasy na terenach wiejskich ówczesnego województwa legnickiego. W styczniu 1989 r. był delegatem na Wojewódzkim Zjeździe Delegatów NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w Legnicy. Od kwietnia 1989 r. był członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Legnicy.

11. DANUTA MYŚLIWIEC

W latach 1980-1981 Danuta Myśliwiec była aktywną działaczką NSZZ „Solidarność” Ziemi Dzierżoniowskiej, jak również NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Bielawie. Jako przewodnicząca Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Bielawie była rzeczniką wspólnego związkowego działania nauczycieli Bielawy i Dzierżoniowa w ramach Międzyszkolnej Komisji Okręgowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania Ziemi Dzierżoniowskiej.

Po wprowadzeniu stanu wojennego nadal kontynuowała swoją działalność opozycyjną. Zajmowała się koordynacją pomocy socjalnej potrzebującym związkowcom oraz kolportażem książek i wydawnictw „drugiego obiegu”. W latach 1982-1989 publikowała artykuły w lokalnej prasie podziemnej.

Ponadto w ramach bielawskiego Duszpasterstwa Ludzi Pracy, w latach 1985-1989 współorganizowała Msze św. za Ojczyznę oraz pielgrzymki, jak również zajmowała się organizacją rocznie uroczystości patriotycznych, spotkań dyskusyjnych, wykładów historycznych oraz szkoleń związkowych.

12. KS. CZESŁAW NOWAK

Ks. Czesław Nowak w końcu w lat 70. nawiązał kontakt ze środowiskami opozycyjnymi, m.in. z Komitetem Samoobrony Społecznej „KOR”. W drugiej połowie 1980 r. współorganizował niezależne związki rolników w Ligocie Wielkiej k. Otmuchowa. Organizował również spotkania mieszkańców Otmuchowa z działaczami Wolnych Związków Zawodowych i NSZZ „Solidarność”. Był współzałożycielem opozycyjnego Komitetu Wyzwolenia Społecznego we Wrocławiu. W listopadzie i grudniu 1980 r. redagował niezależne pismo „Agora” wydawane we Wrocławiu.

Jego działalność spotkała się z krytyką ówczesnych władz woj. opolskiego. Wzbudził też zainteresowanie Wydziału IV Służby Bezpieczeństwa KWMO w Opolu, zajmującego się rozpracowaniem kościoła katolickiego. Jego nazwisko pojawiło się na wniosku o izolowanie osoby niepożądaney na wypadek zaostrenia się sytuacji w kraju.

W 1983 r. na wniosek Episkopatu Polski został skierowany do pracy misyjnej w Peru. Ostatecznie jednak podjął pracę duszpasterską w Centrum Ewangelizacyjnym Ruchu Światło-Życie Marianum w Carlsbergu w RFN. W latach 1986-1989 był pierwszym proboszczem polskiej parafii w Moguncji, która działała w ramach Polskiej Misji Katolickiej na terenie Nadrenii Palatynatu i Hesji. Aktywnie organizował w tym okresie pomoc żywnościową i materialną dla wiernych Kościoła katolickiego w Polsce. Odwiedzał też dziesiątki obozów przejściowych dla azylantów polskich oraz dla Polaków przygotowujących się do dalszej emigracji za Ocean Atlantycki, do południowej Afryki, do Australii itp. Współpracował również z Rozgłośnią Polską Radia Wolna Europa, gdzie prowadził audycję religijną „Kościół i świat”.

13. MARIAN OZIEWICZ

Pan Marian Oziewicz uczestniczył w strajku okupacyjnym zorganizowanym w Marcu 1968 r. na Uniwersytecie Wrocławskim. Rok później zaangażował się w akcję ulotkową Kornela Morawieckiego, w której żądano przywrócenia na studia studentów relegowanych za udział w marcowym strajku. Od września 1980 r. działał w strukturach „Solidarności”. W 1981 r. zainicjował ogólnopolską akcję plakatową pod hasłem: „Zejdziemy z murów i chodników, gdy wejdziemy do TVP”.

Po wprowadzeniu stanu wojennego ukrywał Jana Winnika, zastępcę przewodniczącego Zarządu Regionu „Solidarność” Dolny Śląsk. Działał w Tajnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Oddziale PAN we Wrocławiu oraz Oddziale Wrocławskim Instytutu Łączności. Współpracował z Regionalnym Komitetem Strajkowym NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk oraz Solidarnością Walczącą. Publikował oraz współdziałał w kolportażu i druku „Solidarności Walczącej”, „Z Dnia na Dzień” i „Nowej Kultury”. Za udział w podziemnym ruchu wydawniczym był wielokrotnie zatrzymywany, aresztowany i rewidowany. Na wniosek prokuratury dwukrotnie stał przed Sądem Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu. W 1983 i 1984 r. był aresztowany we Wrocławiu, 28 lipca 1984 r. został zwolniony na mocy amnestii. W lipcu 1985 r. za udział w strajku został zwolniony z pracy.

W 1989 r. był wiceprzewodniczącym Komisji Wyborczej Wrocław-Krzyki. W 1990 r. został oddelegowany do udziału w Krajowej Konferencji Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Warszawie.

14. EDWARD PAPENFUS

Edward Papenfus w latach 1982-1989 był aktywnym działaczem Tymczasowej Podziemnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Zakładów Górniczych „Polkowice”. W okresie od 1984 r. do 1989 r. był głównym drukarzem struktur solidarnościowych w regionie Zagłębia Miedziowego.

Zajmował się drukiem podziemnych pism takich jak: „Zagłębie Miedziowe”, „Biuletyn Informacyjny” wydawany przez Tymczasową Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” w Zakładach Górniczych „Polkowice” oraz z przywożonych z Wrocławia diapozytywów m. in. „Z Dnia na Dzień” oraz „Solidarność Walcząca”. Drukował również ulotki, kartki okolicznościowe oraz kalendarze roczne „Solidarności”. Sam wykonywał sita i diapozytywy z materiałów dostarczanych mu przez struktury podziemne Zagłębia Miedziowego. Wielokrotnie udostępniał swoje mieszkanie działaczom solidarnościowym do celów drukarskich, a także spotkań konspiracyjnych.

W związku z prowadzeniem nielegalnej działalności wydawniczej, Edward Papenfus w latach 1987-1988 został dwukrotnie ukarany grzywną przez Kolegia Rejonowe ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Lubina oraz Głogowa.

15. JÓZEF PETRYKÓW

Pan Józef Petryków w latach 1980-1989 aktywnie działał w strukturach NSZZ „Solidarność” na terenie Milicza. Od roku 1980 współtworzył komórkę związku w Zespole Szkół Zawodowych w Miliczu. Od 1984 r. rozpoczął kolportaż nielegalnych wydawnictw, które rozpowszechniano głównie na terenie Milicza i okolic. W swoim mieszkaniu pan Józef Petryków za pomocą kauczukowych stempli drukował podziemne pisma. Od 1986 r. prowadził archiwum związku i bibliotekę wydawnictw „drugiego obiegu”. W latach 1986-1989 był przewodniczącym Tajnej Komisji Zakładowej w ZSZ w Miliczu.

16. MIECZYŚLAW PIEJKO

Mieczysław Piejko od 1980 r. organizował struktury NSZZ „Solidarność” w placówkach oświatowych i zakładach pracy na terenie Zgorzelca i okolic.

Od października 1980 r. pełnił funkcję przewodniczącego Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Zgorzelcu, a następnie od 1981 r. przewodniczącego Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” Ziemi Zgorzeleckiej.

Po wprowadzeniu stanu wojennego został zatrzymany na 48 godzin w Komendzie Miejskiej MO w Zgorzelcu i przeprowadzono z nim rozmowę ostrzegawczą. Z powodu działalności opozycyjnej i krytykowania komunistycznych władz w 1982 r. dotknęły go represje polityczne w postaci zwolnienia z pracy, przymusowego bezrobocia oraz nakazu pracy poza miejscem zamieszkania. Pozbawiony stałego zatrudnienia zmuszony był wykonywać prace dorywcze. Po odwołaniu do Sądu Pracy otrzymał nakaz zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Sławnikowicach. Swobodę wykonywania zawodu odzyskał po wyborach w 1989 r.

17. ZDZISŁAW PRASKI

Zdzisław Praski rozpoczął działalność w NSZZ „Solidarność” we wrześniu 1980 r. Był współzałożycielem (a następnie przewodniczącym) Komisji Zakładowej w Opolskiej Fabryce Mebli, gdzie w 1981 r. zorganizował strajk ostrzegawczy w związku z tzw. kryzysem bydgoskim. Po wprowadzeniu stanu wojennego nawiązał kontakt z podziemną Tymczasową Radą Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego. Zajmował się redagowaniem, drukowaniem i kolportażem pism, takich jak m.in. „Sygnały Wojenne”. W 1982 r. został internowany w Ośrodku Odosobnienia w Grodkowie, następnie został aresztowany i skazany przez Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na 9 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata.

Zdzisław Praski w 1983 r. wyjechał do Francji. W latach 1983–1990 był działaczem Komitetu Pomocy Francusko-Polskiej Colombes oraz Francuskiej Sekcji Wspólnoty Rozproszonych NSZZ „Solidarność”. Współorganizował i uczestniczył w akcjach protestacyjnych przygotowywanych w Paryżu przez Piotra Jeglińskiego. Od 1985 r. organizował wspólnie z Mirosławem Chojeckim akcje pomocowe dla działaczy podziemnej „Solidarności” na Śląsku Opolskim. Wśród wwiezionych do Polski materiałów znajdowały się

głównie powielacze i książki. W 1989 r. Zdzisław Praski wspierał finansowo Komitet Obywatelski NSZZ „Solidarność”.

18. LECH SIELICKI

Lech Sielicki po wprowadzeniu stanu wojennego zaangażował się w działalność podziemnych struktur NSZZ „Solidarność”. Współtworzył Tajną Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” przy Przedsiębiorstwie Budowy Kopalń w Lubinie. Zbierał składki na potrzeby związku, przede wszystkim na zapomogi dla osób represjonowanych i ich rodzin. W swoim zakładzie pracy zorganizował pomieszczenie na konspiracyjną drukarnię wydawnictw sygnowanych przez Międzyzakładową Komisję Wykonawczą NSZZ „Solidarność” Zagłębia Miedziowego i Tymczasową Komicję Zakładową NSZZ „Solidarność”, brał udział w ich drukowaniu. Kolportował na terenie Lubina i Zagłębia Miedziowego takie wydawnictwa jak min.: „Wolny Głos”, „Zagłębie Miedziowe”, „Tygodnik Mazowsze”, „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca”, książki drugiego obiegu, znaczki, koperty i kalendarze z logo NSZZ „Solidarność”. Lech Sielicki należał do przykościelnej wspólnoty świeckiej o nazwie Salezjańscy Społeczni Pomocnicy Kościoła przy parafii Matki Boskiej Częstochowskiej w Lubinie. Członkowie tej wspólnoty organizowali pomoc materialną z zagranicy, między innymi dla osób represjonowanych przez władze komunistyczne. Zakazaną działalność Lech Sielicki prowadził do końca lat 80-tych.

19. JANINA SZUMIGALSKA

Pani Janina Szumigalska wraz z mężem Franciszkiem po wprowadzeniu stanu wojennego przez okres osiemnastu miesięcy ukrywała oraz żywiła w swoim mieszkaniu w miejscowości Grajków Jana Winnika, działacza NSZZ „Solidarność” w Jelczańskich Zakładach Samochodowych oraz członka Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Jan Winnik był poszukiwany przez Służbę Bezpieczeństwa za działalność związkową listem gończym. W trakcie ukrywania działacza opozycyjnego, Pani Janina Szumigalska pełniła funkcję łącznika, nawiązała kontakt z najbliższą rodziną Jana Winnika oraz organizowała dla niego spotkania z opozycjonistami w swoim miejscu zamieszkania.

Za ukrywanie osoby poszukiwanej listem gończym Pani Janina Szumigalska była zagrożona karą pozbawienia wolności.

20. FRANCISZEK SZUMIGALSKI

Pan Franciszek Szumigalski wraz z żoną Janiną po wprowadzeniu stanu wojennego przez okres osiemnastu miesięcy ukrywał oraz żywił w swoim mieszkaniu w miejscowości Grajków, Jana Winnika, działacza NSZZ „Solidarność” w Jelczańskich Zakładach Samochodowych oraz członka Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Jan Winnik był poszukiwany przez Służbę Bezpieczeństwa za działalność związkową listem gończym. W trakcie ukrywania działacza opozycyjnego, Pan Franciszek Szumigalski pełnił funkcję łącznika, nawiązał kontakt z najbliższą rodziną Jana Winnika oraz organizował dla niego spotkania z opozycjonistami w swoim miejscu zamieszkania.

Za ukrywanie osoby poszukiwanej listem gończym Pan Franciszek Szumigalski był zagrożony karą pozbawienia wolności.

21. RYSZARD URBANOWICZ

Pan Ryszard Urbanowicz od 1982 r. współpracował z tajnymi strukturami Regionalnego Komitetu Strajkowego NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk oraz Politechniki Wrocławskiej. Regularnie drukował w swoim domu podziemne pismo „U Nas”, wydawane przez podziemną Tymczasową Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” w Zakładach Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Predom Polar” we Wrocławiu.

W pierwszej połowie 1984 r. wraz ze współpracownikami pisał teksty i redagował to pismo. Poza tym drukował też inne tytuły pism podziemnych, m.in. „Z Dnia na Dzień” i „Solidarność Walcząca”.

Wobec groźby aresztowania we wrześniu 1985 r. wraz z ojcem Zenonem zakopali na terenie swojej posesji sprzęt drukarski, odkopany dopiero w 2011 r.

22. STEFAN WIĘCKOWSKI

Pan Stefan Więckowski w latach 1980-1981 był członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” oraz aktywnym działaczem w Zakładach Aparatury Spawalniczej „ASPA”. W czerwcu 1981 r. był delegatem na I Walnym Zebraniu Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk.

W związku z prowadzoną działalnością od lutego do kwietnia 1982 r. był internowany w ośrodku odosobnienia w Grodkowie oraz czasowo przebywał w Zakładzie Karnym we Wrocławiu.

23. STANISŁAW ZALEWSKI

Pan Stanisław Zalewski w 1980 r. zaangażował się w działalność Komitetu Założycielskiego oraz Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Przedsiębiorstwie Budowy Kopalń Rud w Lubinie.

Po wprowadzeniu stanu wojennego działalność podziemna pana Stanisława Zalewskiego polegała głównie na zbieraniu składek przeznaczonych na pomoc dla rodzin osób represjonowanych oraz na cele związkowe. Ponadto był redaktorem technicznym podziemnego pisma „Wolny Głos”, rozpowszechniał wydawnictwa: „Zagłębie Miedziowe”, „Tygodnik Mazowsze”, „Z Dnia na Dzień”, „Solidarności Walczącej”, jak również książek z drugiego obiegu, znaczków, kopert i kalendarzy.

Z uwagi na prowadzoną działalność znajdował się w zainteresowaniu służb bezpieczeństwa. W 1982 r. został zatrzymany podczas konspiracyjnego spotkania członków zawieszanej NSZZ „Solidarność” oraz tymczasowo aresztowany i osadzony w areszcie KWMO w Legnicy. W 1983 r. Sąd Rejonowy w Lubinie na mocy przepisów o amnestii umorzył postępowanie karne. W 1984 r. pan Stanisław Zalewski został zatrzymany na 48 godzin. SB chciała w ten sposób uniemożliwić organizację manifestacji upamiętniającej wydarzenia lubińskie z 31 sierpnia 1982 r. Działalność opozycyjną Stanisław Zalewski kontynuował do 1989 r.